

Svensk Tidskrift

GRUNDAD 1911. NÄTTIDNING FÖR POLITIK, EKONOMI OCH KULTUR.

START REDAKTION OM SVENSK TIDSKRIFT STIFTELSE ARKIVET

FÖRLAGET PRENUMERERA IN ENGLISH

19 JANUARI 2024

Rainer Zitelmann: Javier Mileis banbrytande tal i Davos

Argentinas president Javier Milei höll ett anmärkningsvärt tal vid World Economic Forum i Davos den 17 januari 2024. Rainer Zitelmann har sammanställt och kommenterat några av de mest betydelsefulla avsnitten.

Tes 1: Kapitalismen är det bästa och enda receptet mot fattigdom

arvidlindmansfond.se

Lindmanfonden utlyser löpande stipendier för skribenter och då särskilt unga skribenter, resestipendier samt bidrag till bokproduktion och utgivning.

Läs mer här.

Milei börjar med en historisk tillbakablick och gör klart att det bara var kapitalismen, som uppstod för cirka 200 år sedan, som har gett en stor del av världens befolkning en möjlighet att ta sig ur fattigdomen.

Milei: "... När man tittar på BNP per capita sedan år 1800 och fram till idag, kommer man att se att efter den industriella revolutionen har den globala BNP per capita multiplicerats med mer än 15 gånger. Vilket innebar en tillväxtboom som lyfte 90 procent av världens befolkning ur fattigdom. Vi bör komma ihåg att år 1800 levde cirka 95 procent av världens befolkning i extrem fattigdom och den siffran sjönk till 5 procent år 2020, före pandemin. Slutsatsen är uppenbar. Frihandelskapitalismen är långt ifrån orsaken till våra problem utan är det enda instrument vi har för att få slut på hunger, fattigdom och extrem fattigdom på vår planet.

Milei har rätt: Innan kapitalismen började var 90 procent av världens befolkning fast i extrem fattigdom. I dag är det enligt Världsbankens siffror bara 8,5 procent. Och den största nedgången har skett under de senaste decennierna!

Tes 2: Mot "social rättvisa" och nollsummetänkandet

Milei är tydlig med att omfördelning inte är rätt sätt att lösa samhällets problem och att det bara skapar nya problem. Antikapitalister tänker i nollsummetermer – de tror att en fördefinierad ekonomisk kaka måste fördelas, när poängen i själva verket är att öka storleken på kakan.

Milei: "Problemet är att social rättvisa inte bara är – och den bidrar inte heller till – det allmänna välbefinnandet ... De som förespråkar social rättvisa, utgår från tanken att hela ekonomin är en kaka som kan delas på olika sätt, men den kakan är inte given. Det är rikedom som genereras i vad Israel Kirzner, till exempel, kallar en marknadsupptäcktsprocess. Om de varor eller tjänster som erbjuds av ett företag inte är efterfrågade, kommer företaget att misslyckas, om det inte anpassar sig till vad marknaden efterfrågar. Om de gör en produkt av god kvalitet till ett attraktivt pris kommer de att klara sig bra och producera mer. Så

marknaden är en upptäcktsprocess där kapitalisterna kommer att hitta rätt väg när de går framåt.

Tes 3: Socialismen har aldrig förbättrat människors liv – den har 100 miljoner döda på sitt samvete

Så många varianter av socialism har prövats i så många länder – i Sovjetunionen var den annorlunda än i Jugoslavien, i DDR var den annorlunda än i Polen, i Kina och Albanien var den annorlunda än i Rumänien, och i Venezuela var den annorlunda än versionen i Nordkorea – men ingenstans har socialismen förbättrat människors liv. Över 100 miljoner människor dog som ett resultat av socialistiska experiment, 45 miljoner enbart i Kina mellan 1958 och 1962 i det största socialistiska experimentet i mänsklighetens historia, Maos ”stora språng framåt”.

Milei: ”Man får aldrig glömma att socialismen alltid och överallt är ett utarmande fenomen som har misslyckats i alla länder, där det har prövats. Det har varit ett misslyckande ekonomiskt, socialt, kulturellt och det har också mördat över 100 miljoner människor.”

4:e tesen: Västvärlden hotas av den moderna socialismen

Den viktigaste tesen är den fjärde: Västvärlden hotas av socialismen. Milei tar upp invändningen att det idag, precis som med den klassiska socialismen, inte handlar om nationalisering av produktionsmedlen. Enligt hans insikt är detta inte längre nödvändigt idag. Den fria marknaden kvävs alltmer av statliga ingripanden, alltför långtgående regleringar, beskattning och centralbankernas politik. Produktionsmedlen eller fastigheterna kan förbli privat egendom på pappret, men det är bara den formella juridiska äganderätten som återstår, eftersom den förmodade ägaren i allt högre grad förlorar kontrollen över sin tillgång eftersom staten talar om för dem vad de ska göra (och vad de inte ska göra) med dem.

Milei: ”Västvärlden har tyvärr redan börjat gå den här vägen. Jag vet att det för många kan låta löjligt att påstå att västvärlden har vänt sig till socialismen, men det är bara löjligt om man bara

begränsar sig till den traditionella ekonomiska definitionen av socialism, som säger att det är ett ekonomiskt system, där staten äger produktionsmedlen. Denna definition bör enligt min mening uppdateras mot bakgrund av de rådande omständigheterna. Idag behöver stater inte direkt kontrollera produktionsmedlen för att kontrollera varje aspekt av individers liv. Med verktyg som att trycka pengar, skulder, subventioner, räntekontroll, priskontroller och regleringar för att korrigera de så kallade marknadsmisslyckandena kan de kontrollera miljontals individers liv och öden.

Tes 5: Entreprenörer bör börja försvara sig

Milei avslutar med en vädjan till entreprenörer, som alltför ofta opportunistiskt böjer sig för tidsandan och för de politiskt mäktiga. De ska inte längre låta sig skrämmas av politiker, de ska vara stolta och börja slå tillbaka. Och en av hans sista meningar var: Staten är inte lösningen, staten är problemet. Jag skulle vilja uttrycka det så här: Kapitalismen är inte problemet, det är lösningen.

Milei: "Avslutningsvis vill jag därför lämna ett meddelande till alla affärsmän här och till dem som inte är här personligen, men som följer med från hela världen. Låt er inte skrämmas vare sig av den politiska kasten eller av parasiter, som lever av staten. Kapitulera inte för en politisk klass som bara vill hålla sig kvar vid makten och behålla sina privilegier. Ni är sociala välgörare, ni är hjältar, ni är skaparna av den mest extraordinära period av välstånd vi någonsin har sett. Låt ingen säga till dig att din ambition är omoralisk. Om du tjänar pengar beror det på att du erbjuder en bättre produkt till ett bättre pris och därmed bidrar till det allmänna välbefinnandet. Kapitulera inte för statens framryckning. Staten är inte lösningen. Staten är själva problemet."

Rainer Zitelmann är författare till boken "[Till kapitalismens försvar](#)"

Javier Mileis tal kan ses i sin helhet hos World Economic Forum [här](#).